

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на пів рік 20 кор
на пів року 10 кор
на чверть року . . . 5 кор
на місяць 1.70 кор

За границею.

на пів рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокое число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5¼ год. пополудня.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. І. п. Дембровського (Хорунщик). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавемана.

Рукописи аврять ся лише на попереднє застереження. — Рекламиді меселатані відні від норта. — Оголошення значайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надслани» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Голоси про обнови кабінету д-ра Кербера.

(Х) Дневники всяких відтінків а також політики з ріжних таборів не перестають займатися своєю обнови міністерства і висловлювати свої погляди.

В консервативних кругах уважають ся обнови поважним змаганем до розмотаня крайно запутаного парламентарного положеня. Чи буде можливий вихід із сеї блуканини, годі ще на певно сказати, всеж таки з останних політичних подій можна сподівати ся значного наблизеня до сеї мети. Передовсім буде осягненє сеї мети зависиме від Чехів, чи они в тій обнови будуть добачати нагоду до зміни дотеперішньої своєї тактики, щоби витворити основи до промощеня правильних відносин парламентарних.

Іменованє проф. Ранди міністром для країв чеської корони є, як ми вже раз вказували на се, золотим мостом, по яким правительство дає Чехам спримогу перейти від обструкції до опозиції. Вправді Чехи називають се лише *restitutio in integrum*, поворот до *status quo ante*, і в іншій случаю се не мало би такого значеня. Нині, коли по довшій опорожненю сего міністерства Чехи переконали ся, що обструкцією не осягнуть зовсім своїх домагань і зуміли за той час зрозуміти досягність сего міністерства для чеських справ, можна се іменованє вважати прихильним наблизенем правительства в сторону Чехів і стежкой до навязаня перерваних взаємин між Чехами а правительством. Чи Чехи будуть ба-

чити в тім достаточну причину до зміни своєї тактики, залежати ме більше від розуму Німців як Чехів. Ані одна ані друга сторона не може бачити хісна для себе в обструкції, і коли Німці глядіти муть на се іменованє яко на спосіб до розмотаня запутаного парламентарного положеня, що лише може вийти в користь і Німців і Чехів, тоді ані одна ані друга сторона не буде робити правительству труднощій, щоби довести в державній раді до успішної роботи.

Консервативні сторонництва державної ради без сумніву будуть пособляти сему змаганю. Менше надії можна покладати на дрібнйші сторонництва, котрі своє ество-ванє завдячують лише радикалізмові.

Про обнови кабінету відозвав ся також перший віцепрезидент посольської палати проф. Кайзер в *Neues deutsches Tagblatt*. Іменованє чеського міністра вважає він неперечною ознакою зміни дотеперішнього політичного положеня. З іменованя гр. Букуа повинні бути вельми вдоволенями аграрники, позаяк він побіч багатого заводового знаня визначає ся великим талантом і великим самоземством, а в осереднім господарським товаристві (у Відні) чимало потрудив ся для підготовленя торгових договорів і пособляв організації хліборобів. В останних часах домагав ся гр. Букуа ліпшої охорони цілової для хліборобства і ревнійшого пособлюваня его інтересам. Яке він займе політичне становище, годі відгадати, але імовірно буде усувати національні перепони, що сприяють законодатну роботу в користь хліборобів. Найбільше значіне приписує проф. Кайзер іменованю чеського міністра, бо коли довша обструкція чеська змела чеського

міністра, то іменованє нового позваляє сподівати ся, що міністер-президент може числити на зворот в парламентарній тактиці Чехів, бо тим уможливлено би ествованє чеського міністра. Обнови кабінету д-ра Кербера означає отже по думці проф. Кайзера уступку правительства для аграрників, а ще більше для Чехів. Можна сподівати ся, що се не буде починаю до дальших національних уступок коштом Німців і длятого німецькі сторонництва повинні мати ся вельми на бачности!

Образки з галицько-руського шкільництва.

(Епізоди з промови пос. о. Богачевського з дня 22. жовтня с. р. при шкільній дебаті в галицькій соймі).

„Zdrowo, choć nie honorowo“

Характеристичний і поучающий є також розділ запомог на закупно книжок між бідну дїтвору. Запомоги ті, як відомо, розділяє ся в ¼ части розпроданих всіх книжок шкільних в році попереднім. Отже знов з дневника урядового краткого рече зважно в дня 25. мая с. р. ч. XIII сторона 239 довідуюмо ся, що на книжки рускі призначила рада шкільна краєва 25.001 К, а на польські 66.595 К. Отже розійшло ся в минувшім році книжок русках за 100.004 К, а польских за 266.380 К. Замітний є також розділ запомог на книжки рускі і польські після поодиноких повітів, і так:

Повіт	корон призначено на книжки		корон видано на книжки	
	руські	польські	руські	польські
Городенка	364	612	1456	2448
Гусятин	536	900	2144	3600
Коломия	778	1308	3112	5232

Письмеська спадщина бл. п. Костя Горбала

подає Ол. Баронський.

Спомини з молодих літ.

(Дальше).

Коли в році 1845 або 46 мама нас відумерла лишачи четверо дітей, найстаршу доньку п'ятнадцятилітню, мене ученика другої класи і двох молодших, слав на батька великий тягар вихованя з ремісла недолітків и сестра мусіла нас обірати и облатати. Окрім того був довг немалий; щоби жида заспокоїти, мусів отець продати хату и город — при гостинци Товмацьким и купати на инчім передмістю за танні гроші меншу хатину вправді в більшим городом, але пустим. По смерти матери прийшлося тепер бідувати — бо за житя бувало иде тато на роботу по селах а мати займалась печивом хліба, продаючею круп, сира, масла, смоли для шевців и так якось при своєї оборотности и праці змогла нас вигодувати и сляк так виховати. Поки мама жила, не знали ми ані голоду ані холоду. Однакже здоровля не вистарчало довго. Зимовою порою напав сильний кашель — в коротці потім злогн — а в тиждень, скоро помер наймолодший наш братчик Кирило, замкнула очи и мама. Се був тяжкий ударь для дітей — про котрих до тепер найбільше дбала мама. Отець — доси не зовсім на дїм дбалий, схаменув ся —

рад був дітям неба прихилити, але вже було за півно — здоровля тоже не дописувало. Я один ходив ще до школи, але майже голый, босий и голодий. Зимовою порою брав до школи кавалок коржа або хліба на полудне, щоби не пти домів и лишавсь в школі. Катехет лат. доминиканин Дружбацький Бонавентура довідавсь, що я лишавсь через полудне в школі, приносив ми де-коли троха страви, котру недоїв, найчастійше легуміну; учит. Строхоцький, казав ми знов де-коли прийти на обід до себе, де мені в кухні подали трохи зупи — або що там було. Усвоївшись так, почав я в кухні помагати в роботі. Наймичкою була там стара дівка Агніпка, вийшовши в кілька літ за чеського міщанина сьлюсаря Шульца. Була се людина працьвіта, добра, лагідна и не знаю чи не знакома моїй матері. Вона правда мною виручувалась, коли мала надто до роботи. Помагав я їй чистити 8—10 пар чобіт — ножі, начинє, носив дрова, а коли було призначено ся до дому, то в кухні и переночую. Так привик помало я до чужої хати, привикли и до мене, и я ставсь помало потрібним и до послуги в дому и до посилок, тим більше, що у Строхоцьких бувало 6—8 учеників на станції. В таких обставанах кінчив я III кл. норм. яко приватист и диво! зарав в ваканції отворилась мені кар'єра. Кат. Дружбацький радив ми и намавлєв, щоби я пішов на науку до маляра церковного — поляка Собещаньського; Строхоцький але упросив урвателя ключа Тисем. Шенфа, щоби мене взяли яко писаря до каси.

Касером був вислужений жовнярь — вахмайстр, чоловік простий и не учинний — давав ми тільки обід и 3 зл. вал. конвенцій. місячно. Коли скінчивсь вакації и Строхоцький, зачав учити приват. з I кл. гимназ. казав и мені приходити, але Хомяк на се не пристав, боявсь мабуть щоби его писар не був ученийшим и я мусів го покинути.

Тепер отворилась для мене перспектива «гувернерська». Заможний вірменин — Кастан Шадбій, властитель села Голешів и двох фільварків, одного невеличкого в Тисем. а другого більшого (40—50 моргів) в Станіславі під самим містом, мав одного сина «Домця». Хлопець розпещений, жаний потребував няньки безуктанку. Отже мабуть за порадою Строхоцького взяли мене на ментора для малого Шадбея з тим, щоби я ходив бодай одну годину на лекцію до професора, купили ми Шульбух (*Schulbuch* — лат. грамат.) якусь стару географію и я зачавсь учити. Все булоби вже добре, але мій елев докучав мені нераз так, що годі було що зробити а надто будучи заодно то на послугу то на посильках, ніколи було й ходити на лекцію. Минув курс перший — я не приготував ся — розпочавсь другий, я ще не забравсь на серію до книжки — не було радя, треба було покинути «службу» — и вертати знова до Строхоцьких. Як се сталось, вже не тямлю — досить по кількох місяцях науки, хоть впрочім и робити було треба — з кінцем другого курсу поїхав я з другими до экзамену приватного до Станіслава и зробив... з от-

3 галицького сойму.

По відчитанню спису петицій, внесена кс. Стояловського в справі утворення промислового суду в Бялій і трьох інтерпеляцій в дрібніших справах — приступлено до дневного порядку. Полагоджено місцеві справи кількох сіл і кільканадцяти міст що до позичок, мит і залізничних рамп, і приступлено до справоздання Кравого Банку. Комісія внесла уділити абсолюторію дирекції з рахунків за час від 1. січня до 31. грудня 1903. Кс. Стояловський піддав діяльність банку острій критиці, закидаючи, що не піднірає промислу, а в чисто ляхварскою інституцією. В справах парцеляційних визискує тільки привязане хлопа до рилі. Вкінці говорив про агенди Банку в Бялій.

Пос. Ст. Євджейович відпирає закиди передбесідника, а так само пос. Олесницький в гадки, насупереч кс. Стояловському, що позички скомбіновані з забезпеченем життя можуть бути позиточні для селян, однак премії товариств забезпечень на житє є надто високі, тому належить уложити иншу систему премій. Вагалі бесідник не гадає критикувати діяльності Банку, тільки мусить висказати бажанє що до парцеляційного Банку, якого діяльність була зразу безпартійною, але підтак під напором праси і опинії, зачала звертати ся на шкоду рускої народности. Се не повинно бути, коли парцеляційний банк черпає з краєвих засобів. Пос. Станіньський виступив дуже остро против кс. Стояловського і єго критики, відмовляючи єму голосу в фінансових справах. Після єго довшої промови замкнуло дискусію, до якої ще записані Стояловський і Лазарський. — Засіданє триває дальше.

Надіслане.

Др. Мирон Вахнянин

лікар клініки львівського універс., б. лікар клініки проф. Лайдена в Берліні
ординує у внутрішніх недугах від 3—5 попол.
ул. Академічна ч. 26. (мезанін).

ОКУЛІСТ

Др. ЯРОСЛАВ ГРУШКЕВИЧ

ординує
при ул. Личаківській ч. 19 А від 11—12 і від 4—5

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшний у Львові.
від 1. до 16. падолиста 1904.

Нова сензаційна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представленє. В неділі і сьвята 2 представленя о 4. год. попол. о 8. год. вечером, Що пятницї High-Life представленє. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З купленим білетом на фотей, льожі і І-рядні крісла можна їхати даром на представленє омнібусами Кольосою, акі ждуть коло Віденської кавварні.

Александр Стефан — В. Щурат.

УЧЕБНИК французької мови

Часть I. Апробований для всіх середних женських шкіл.
Примірник оправлений в полотно 2 К 50 с. (на поchtову пересилку 15 с). Купити можна лиш в Рускім Інституті для дівчат в Перемішлі

Їдьте лишень на Гамбург!

пишуть своїм кривним і знакомим тіі, котрі вже раз дорогу тую перебули.

Кораблі нашого товариства осягнули під зглядом скорясти і безпеченства сьвітову славу. Подорож від границі прускої до Гамбурга триває лиш 20 годин, і коштує 9 злр. 80 кр., если подорож тую підняло ся після наших вказівок. **До Канади висилаємо наших пасажерів особними пароходами,** котрі їдуть просто до Канади, і не треба нігде пересідати! Подорож до Канади і Америки є на Гамбург найкоротша і найдешевша.

Жадайте наших проспектів і цінників їзди, котрі пересилаємо безплатно.

Руска кореспонденція! Рускі урядники!

Frank & Co.

Hamburg, Americahaus
Raboisen u. Ferdinandstrasse

87 (60-?)

НАКЛАД А. ХОЙНАЦКОГО.

Бернстерне Бернсон

LABOREMUS

драма в 3 актах.

переложена після авторизованого, німецького виданя Львом Лопатиньским.

Модерна тема і модерне наскрізь єї переведенє. Діяльог є справді містерною плетінкою драматичної роботи. Єго читати є може більшим вдоволенем, як бачити на сцені, де певно пропадає не один дотепний натяк та тонка відтінка.

Набути можна в Ставропільській книгарні у Львові.

Товариство „Просьвіта“ у Львові

підняло ся в сїм році виданя, якого потреба для всеї нашої суспільности дуже діямаючо дає ся відбувати. Іменно під редакцією голови Товариства „Просьвіта“ проф. Юліяна Романчука мають видавати ся твори наших найзнаменитших письменників в цілі їх спопуляризованя. Перша книжка, яко том I. „Рускої письменности“, обнимаючий твори Котляревского, Артемовского-Гулака (межи ними і зовсім ще незнаїні) і Гребінки, з портретами і короткими житєписами авторів вже появила ся і продає ся в гарній оправі по 1 кор., в найгарнійшій оправі 1-50 кор. На пересилку поchtову долучити треба 30 сот. більше. Висилає ся тільки за попередним надісланем гроший або за побранем поchtовим (Nachnahme).

Позаяк наклад вивозить всего 3000 примірників, проте просимо спішити ся з замовленнями.

Дістати можна в Канцелярії Товариства „Просьвіта“ у Львові, Ринок 10.

За певну і добру льокацію поручаємо:

- 4 1/2 % листи гіпотечні
- 4 % листи гіпотечні
- 5 % листи гіпотечні преміозані
- 4 % листи Товариства кредитового земского
- 4 % і 4 1/2 % листи Банну красового
- 4 % позичку красву
- 4 % облігації пропінацийні і всілякі ренти державні

Ті папери продаємо і купуємо по найточнійшій курсі деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного

Найновіший твір

Л. Лопатиньського ПАРАЦЯ

комедия в 3 актах зі сьпівами (з побуту літників)

відзначає ся невичерпаним ювіляльним гумором і жвавим діяльогом. Ся комедия збогачує знатно галерию типів у наших народних штуках так з кругів селян, як і міщухів. Сьмішність ситуацій і характерів розміщена рівномірно між мужиків і панів, і тому ся комедия надає ся надзвичайно до вистав по читальнях, бо селянин не буде тут бачив себе як звичайно в комедії упослідженним недотепою, але противно має нагоду посьміятя ся трохи і з містових літників. Попри те все сей твір носить на собі знамя етичної і патріотичної сьвідомости.

Ціна 2 кор. ✦

Набути можна у накладчика С. Горука у Львові, пл. Домбровского ч. 1, і в книгарнях.

ОБЕЗПЕЧАЙТЕ БУДИНКИ, ДВИЖИМОСТИ, ЗБІЖЕ І ПАШУ

проти огневих шкід

в одинімі рускім Товаристві асекураційнім

„ДНІСТЕР“

ТОВАРИСТВО ДНІСТЕР опирає ся на взаїмности членів, то значить, звертає членам щорічну часту вадиважку. Звороти вносили за р. 1900, 1901 і 1902 суму 219.332 кор. т. є 8%.

ШКОДИ ліквідує ДНІСТЕР скоро при участі місцевих членів і делегатів. Від 1893 до 1903 виплатив ДНІСТЕР відшкодовань на суму 4.161.669 кор.

ФОНДИ ДНІСТРА з кінцем 1903 р. вивозять 1.013.691 кор. і уміщені в пупілярних цінах паперях.

ПОЛІСИ ДНІСТРА приймає при позичках Банк красвий і каси ошадности.

АГЕНЦІИ ДНІСТРА находить ся у всіх містах, місточках і многих селах і легко кождому обезпечити ся через агента; ДНІСТЕР уділяє агенції господарям, де єще на більший округ нема агенції. Агенти заробили вже 537.815 кор. провізій.

НА ЖИТЄ треба обезпечити ся через ДНІСТЕР в Товаристві краківскім; власпу провізій від таких обезпечень дає ДНІСТЕР на рускі добродійні цілі; тому на житє обезпечайте ся тільки через ДНІСТЕР.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНІСТЕР“
у Львові, ринок 10, в домі „Просьвіта“.